

T 131764

วณิชยา น้อยวงศ์ : อนุกรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* Bate, 1868 ใน
ลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย. (TAXONOMY OF FRESHWATER SHRIMPS
IN GENUS *Macrobrachium* Bate, 1868 IN RIVER BASIN OF THE
NORTHEASTERN THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สมศักดิ์ ปัญหา จำนวนหน้า 179
หน้า. ISBN 974-17-0743-6.

การศึกษาอนุกรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการเก็บตัวอย่างภาคสนามระหว่างเดือน
พฤศจิกายน 2542 ถึง เดือนสิงหาคม 2544 รวม 22 เดือน และตัวอย่างที่เก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์
สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ภาควิชาชีววิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ Zoological Reference
Collection Raffles Museum of Biodiversity Research (ZRC), National University of
Singapore ประเทศสิงคโปร์ สามารถจัดจำแนกกุ้งได้ 9 ชนิด ประกอบด้วย *Macrobrachium*
amplimanus, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum*, *M. hirsutimanus*, *M. lanchesteri*, *M.*
mieni, *M. niphanae*, *M. rosenbergii dacqueti* *M. sintangense* และยังไม่สามารถตรวจ
สอบชื่อทางวิทยาศาสตร์ได้อีก 1 ชนิด (*Macrobrachium* sp.) โดยกุ้ง 4 ชนิดพบมีรายงานใน
ประเทศไทยเป็นครั้งแรก ได้แก่ *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum* และ
M. mieni เป็นกุ้งที่พบรายงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นครั้งแรก คือ *M. hirsutimanus*

จากการวัดความยาว carapace, palm และ finger เมื่อนำมาเปรียบเทียบและ
วิเคราะห์ผลทางสถิติ Simple Linear Regression พบว่ามีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง และ
เมื่อนำลักษณะทั้งหมดมาจัดกลุ่มโดย Discriminant Analysis สามารถจำแนกกุ้ง 3 ชนิดออก
จากกันได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* และ
Macrobrachium sp.

TE131764

###4172577923 : MAJOR ZOOLOGY

KEY WORD: *Macrobrachium* / shrimp / prawn / taxonomy / Thailand

WANICHAYA NOIWANGKLANG : TAXONOMY OF FRESHWATER SHRIMPS IN GENUS *Macrobrachium* Bate, 1868 IN RIVER BASIN OF THE NORTHEASTERN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SOMSAK PANHA, Ph.D., 179 pp. ISBN 974-17-0743-6

Taxonomy of freshwater shrimps in genus *Macrobrachium*, Bate, 1868 in Northeastern Thailand was studied. The studied materials were made from November 1999 to August 2001. Some specimens were from Invertebrate collection, Department of Biology, Chulalongkorn University and Zoological Reference Collection Raffles Museum of Biodiversity Research (ZRC), National University of Singapore. Nine species were recognised together with an unidentified species, there are *Macrobrachium amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum*, *M. hirsutimanus*, *M. lanchesteri*, *M. mieni*, *M. niphanae*, *M. rosenbergii dacqueti*, *M. sintangense* and *Macrobrachium* sp. Four species are new record for Thailand including *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum*, *M. mieni* and *M. hirsutimanus* is a new record for northeastern Thailand.

Simple linear regression analysis from the measurement length of carapace, palm and finger show positive linear relationship. Three species, *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* and *Macrobrachium* sp. can be clearly discriminated by discriminant analysis.